

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 706/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. F., B., zastúpeného advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8 Co 385/2009 zo 16. apríla 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. F. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2013 doručená sťažnosť JUDr. J. F. (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 385/2009 zo 16. apríla 2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je v procesnom postavení navrhovateľa v konaní o ochranu osobnosti proti odporcovi M., spol. s r. o., B. (ďalej len „odporca“), vedenom Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 42 Coch 1/2003.

Okresný súd rozsudkom z 12. apríla 2007 sťažovateľovu žalobu zamietol. O odvolaní sťažovateľa rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 8 Co 385/2009 zo 16. apríla 2013 tak, že *„napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením zo dňa 05. októbra 2009, č. k. 42 Coch 1/2003-272, potvrdzuje“* [opravným uznesením okresný súd na návrh sťažovateľa pripustil do konania (pôvodne bola žalovaná S., spol. s r. o., B.) ďalšieho účastníka M., spol. s r. o., pretože pôvodný odporca bol vymazaný z obchodného registra; pozn.].

3. Sťažovateľ namieta neústavnosť rozsudku krajského súdu zo 16. apríla 2013 a tvrdí, že týmto rozhodnutím a konaním mu predchádzajúcim boli porušené ním označené základné práva (body 1 a 5).

4. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol (argumentoval):

„Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie úplne novými právnymi argumenty, ktoré súd prvého stupňa nepoužil. K tejto novej právnej argumentácii sa nemal možnosť sťažovateľ vyjadriť. Nemohol tak realizovať svoje procesné práva s cieľom vplyvať na výsledok súdneho rozhodnutia...“

Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je rozhodnutím absolútne prekvapivým, pretože:

Popiera doterajšiu konštantnú judikatúru vnútroštátnych súdov, ale aj Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu produkovanú v oblasti ochrany osobnostných práv, osobitne práva na zachovanie osobnej cti, dobrej povesti a ochranu mena...

Za danej situácie sťažovateľ nemohol racionálne predpokladať, že odvolací súd bude postupovať v rozpore s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou súdov.

... Z vyššie uvedených dôvodov považuje sťažovateľ rozhodnutie odvolacieho súdu za prekvapivé, čo pociťuje ako odňatie možnosti konať pred súdom...

Podľa názoru sťažovateľa je konanie pred odvolacím súdom ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) OSP, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené, absentuje v ňom náležité odôvodnenie zaujatého právneho názoru, prečo rozhodol o merite odvolania odlišne od ustáleného právneho názoru obsiahnutého v rozhodovacej praxi súdov, ako aj prečo nerešpektoval presun dôkazného bremena na žalovaného...

Extrémne dlhé (takmer trinásť rokov trvajúce) obdobie nečinnosti súdu a Krajského súdu v trvaní 7 rokov bez akýchkoľvek pochybností treba považovať za zbytočné preťahy v konaní, ktoré vo veci ochrany osobnosti sú z ústavnoprávneho aspektu neospravedlňiteľné a netolerovateľné, keďže svojimi dôsledkami nadobudli charakter odopretia spravodlivosti...

Sťažovateľ tvrdí, že opisované konania vedené pred všeobecnými súdmi neboli spravodlivé ako celok a v jeho prípade nie je možné hovoriť o tom, že došlo k spravodlivému výkonu súdnictva. Vytýkané chyby, ktorých sa dopustili všeobecné súdy, viedli k porušeniu práv zaručených Ústavou SR a Dohovorom tak, ako to špecifikuje sťažovateľ v tejto sťažnosti...“

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„... Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces, zaručené čl. 46 ods. 1 na prejednanie veci v primeranej dobe podľa čl.48 ods. 2 Ústavy... a čl. 6 ods. 1 Ústavy... postupom a rozhodnutím zo 16. 04. 2013 Krajského súdu... v konaní vedenom pod sp. zn.: 8 Co 385/2009, bolo porušené.

... Rozsudok Krajského súdu... zo dňa 16. 04. 2013 sp. zn.: 8 Co 385/2009 sa zrušuje a vec sa tomuto súdu vracia na ďalšie konanie.

... Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 8.000,- EUR...

... Krajský súd... je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania... v celkovej výške 588,36 € vrátane 20 % DPH...“

6. Ako dôkazový materiál sťažovateľ predložil rozsudok okresného súdu z 12. apríla 2007 a rozsudok krajského súdu zo 16. apríla 2013.

II.

7. V rámci prípravy predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľ podal 6. augusta 2013 proti rozsudku (v texte nesprávne uvádza „uzneseniu“, pozn.) krajského súdu sp. zn. 8 Co 385/2009 zo 16. apríla 2013, ktorý mu bol doručený 4. júla 2013, dovolanie. Konanie o dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 5 Cdo 276/2013 z 11. septembra 2013 zastavil z dôvodu späťvzatia dovolania sťažovateľom 9. augusta 2013. Kópia dovolania z 2. augusta 2013 a uznesenie najvyššieho súdu z 11. septembra 2013 boli predložené ústavnému súdu okresným súdom (pozri tiež bod 6).

8. Porovnaním textu (obsahu) sťažovateľovej sťažnosti z 2. augusta 2013 a jeho dovolania taktiež z 2. augusta 2013 (doručeného okresnému súdu 6. augusta 2013) ústavný súd konštatuje v zásade totožnosť argumentácie sťažovateľa v oboch podaniach.

9. Na krajskom súde ústavný súd zistil, že v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 385/2009 nepodal sťažovateľ predsedovi krajského súdu sťažnosť na zbytočné prieskumy v tomto konaní.

III.

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv zaručených ústavou postupom a rozhodnutím krajského súdu (body 1, 3 a 5) spočívajúcim v ňom tvrdených skutočnostiach už uvedených v bode 4.

13. Podľa § 236 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

14. Podľa ustálenej súdnej praxe proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie v prípadoch uvedených v § 237 OSP. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238, resp. § 239 OSP. Okrem iného ide aj o prípad, ak bola postupom súdu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP].

15. Sťažovateľ uviedol (pozri bod 4), že z dôvodu „*absolútne prekvapivého*“ rozhodnutia krajského súdu, jeho nedostatočného odôvodnenia, ako aj rozhodnutia v merite

veci odlišne od ustálenej praxe mu bola odňatá „*možnosť konať pred súdom*“, čo podľa jeho názoru spôsobilo, že rozhodnutie krajského súdu bolo „*postihnuté vadou podľa § 237 písm. f) OSP...*“.

16. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

17. Podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napr. IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05, I. ÚS 243/2010).

18. Sťažovateľom namietané porušenie práv vyúsťuje do jeho tvrdenia o odňatí možnosti konať pred súdom (pozri body 4 a 15), čo v okolnostiach danej veci predstavuje dovolací dôvod proti rozhodnutiu krajského (odvolacieho) súdu podľa § 237 písm. f) OSP. Zo sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ nevyčerpal tento opravný prostriedok, ktorý mu Občiansky súdny poriadok poskytuje na ochranu jeho základných práv, keď dovolanie pôvodne aj podané sťažovateľom proti odvolaciemu rozsudku vzal späť (pozri tiež body 7 a 8).

19. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ síce podal proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu dovolanie, a to v rozsahu podanej sťažnosti, v ktorej rovnako tvrdil také porušenie svojich procesných oprávnení, ktoré napĺňajú prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, ale toto dovolanie 3 dni (6. augusta 2013 – 9. augusta 2013) po jeho doručení vzal späť. Ústava ani zákon o ústavnom súde (§ 53 ods. 1) nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany porušenia základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

20. Vychádzajúc z týchto právnych záverov a skutkového stavu opísaného sťažovateľom ústavný súd uzavrel, že v jeho veci vo vzťahu k namietaným porušeniam práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je sťažnosť prípustná, preto ju odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

21. Sťažovateľ namietal tiež porušenie základného práva na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v odvolacom konaní (body 1 a 5).

22. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov len vtedy, ak bola táto ochrana na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie ešte trvalo (napr. I. ÚS 34/99, I. ÚS 47/96, III. ÚS 20/00). Z obsahu sťažnosti, k nej pripojených písomností a zo zistení ústavného súdu (bod 7) možno konštatovať, že sťažovateľ sa domáhal poskytnutia ochrany ústavným súdom v čase, keď už porušovanie predmetného práva krajským súdom netrvalo (rozsudok krajského súdu bol sťažovateľovi doručený 4. júla 2013 a sťažnosť podaná ústavnému súdu 14. augusta 2013). Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmietol sťažovateľovu sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

23. Ústavný súd k sťažovateľom namietaným prietahom v konaní krajského súdu (pozri petit sťažnosti, bod 5) zároveň dodáva, že sťažovateľ sa počas odvolacieho konania nedomáhal nápravy podaním sťažnosti na zbytočné prietahy predsedovi krajského súdu (bod 9), na ktoré mal právo podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Nepodanie takejto sťažnosti (nevyužitie tohto právneho prostriedku) je podľa rozhodovacej praxe ústavného súdu v zásade dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej neprípustnosť podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde.

24. Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, ďalšími návrhmi sťažovateľa sa už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2013